

Alguna cosa hi guanyaríem

L'Ernest Guasp, un dibuixant valencià injustament oblidat, durant el seu exili a Mèxic va col·laborar en un rotatiu de la capital amb una caricatura diària. En el transcurs de la segona guerra mundial, Roma fou bombardejada, i en Guasp va publicar un ninot on hi havia un grup de turistes, menats per un guia, que visitaven la part antiga de la ciutat. El guia deia, aproximadament: "I ara, senyores i senyors, veurem les ruïnes de les ruïnes de Roma".

Realment, durant aquella època angoixosa, ens eren familiars les fotografies de ciutats destruïdes per les bombes, les poblacions prenent l'aire trist i nostàlgic dels conjunts arqueològics. Però la caiguda de bombes sobre les restes de la Roma imperial era ben bé ploure sobre mullat, i en Guasp va assenyalar agudament la paradoxa.

De reflexió en reflexió (ja se sap com van aquestes coses) he topat amb una evidència accessible a tothom: en aquest món, a les bones o a les males, tot s'acaba, i les ciutats més famoses de l'antigor han desaparegut o només en queden restes. ¿Què passarà amb les nostres, amb les actuals, les que solem estimar encara que ens facin patir? Doncs, no crec que ens hi puguem fer gaires il·lusions, perquè, a part de les malalties pròpies de la pedra i del ferro, de les epidèmies que sorgeixen de cop i volta, com l'aluminosi i els incendis

qualificats de "conjunturals", hi ha sempre present el poder depredador de l'home. D'atra banda, hi ha ciutats que es transformen en sentit negatiu i encara que aparentin créixer, el que fan és degradar-se fins a convertir-se en inhabitable. Tractant-se de ciutats, ja és una desgràcia grossa. Hauríem fet un avanç considerable.

Pere Calders

Reventós viatja

En un moment en què Europa és presa per l'espiral de la integració, Iugoslàvia, en ruta de llibertat, sembla voler prendre un camí invers i es veu amenaçada pel risc de la desintegració.

¿Qui pot ser, l'autor d'aquesta sensacional visió dels fets? El lector, per poc alerta que estigui, ja pot jurar, primer, que es tracta d'un espanyol o similar, i segon, que es tracta de l'inclit Joan Reventós, ex-ambaixador d'Espanya a París, temerari introductor del pa amb tomàquet a la tradició culinària de la vella ambaixada de Madrid a la *Ville Lumière*- que és expressió cursi, és a dir que ni feta d'encàrrec per al personatjàs que ens ocupa. Bé, aquí tenim el cèlebre estrateg angoixant: resulta que si algú es vol separar del conjunt de Iugoslàvia, automàticament és impensable que continui formant part d'Europa. La pregunta seria, si tant goséssim esperar del nostre enlairat interlocutor: doncs,

si hi ha repúbliques que no volen continuar formant part de Iugoslàvia i per tant, segons vós i automàticament, renunciem a formar part d'Europa, pregunta: ¿De quin continent deuen voler formar part? Si el volem ajudar en la resposta, i no li podem donar material que no sigui del seu, seria fer trampa. Li donarem material de col·legues seus. Segons que explica Claudio Magris a *Danubio*, el 15 de maig de 1919 el baró Szilassy, hongarès, diplomàtic va enviar un telegrama al Comissari del

Poble Béla Kun a Budapest: "Proposo de demanar el Protectorat dels Estats Units damunt Hongria Estat de la Unió Americana Stop"

¿Què tal, Kuanito? Malament, és clar, perquè ja comprem que a tu l'imperialisme nord-americà... Ai no, que això era abans de l'Otan i molt abans de la decidida intervenció del teu partit i del teu govern a la Guerra del Golf Pèrsic. Doncs el que ha de fer el nostre *ambassadeur* és no encaparrar-s'hi, dar-li al dòmino i de tant en tant menjar pa amb tomàquet, per recordar els bons vells temps -*bons vieux temps, good old times*, ¿com es diu en iugoslau?- a París: quan encara els seus teòrics no s'havien apuntat a allò de l'Estat —espanyol— federal, i per tant no havien complicat la vida ni a Iugoslàvia ni a Reventós.

Respectat i respectable, perquè el pitjor del cas, i del pesonatge, és que tot el que diu s'ho creu, i a més va a tot arreu amb bona fe. A Iugoslàvia també: després de dir, com sempre, la veritat: "La veritat és que Iugoslàvia té grans possibilitats de futur, si els seus ciutadans són capaços de restablir la convivència i aprofiten els recursos naturals i humans", resa tres avemaries i acaba informant-nos de les paraules que culminaren la seva tasca federal en terres dels esclaus del Sud: "El relat de les nostres experiències fou completat amb un missatge al diàleg". I ara diu l'eslau agràit.

Ramon Barnils

